

MIHAI
EMINESCU
TRUST

INFORMAȚII UTILE, PAȘI NECESARI, DOCUMENTAȚIE, POVEȘTI DE SUCCES

Poți să fii și tu mic antreprenor în turism!

PROIECT FINANȚAT DE HORIZON FOUNDATION

Gândește-te la ce știi să faci, la ce au nevoie turiștii care ajung la noi, la felul în care poți să pui în valoare ceea ce ai, cere sfatul celor care au deschis mici afaceri similare și fă-ți curaj! Și tu poți să-ți deschizi o mică afacere în turism!

TRANSILVAȚIA TURISTICĂ

Locuri pline de farmec, cu pajiști înflorite, păduri răcoroase, dealuri domoale și munți impunători, sate cu comunități vii, ce păstrează tradiții vechi de sute de ani, oameni primitivi și calzi – fie că sunt români, sași, maghiari, romi sau de altă etnie –, biserici fortificate și monumente demne de a fi cunoscute, precum și o gastronomie bogată, bazată pe ingrediente locale, sunt doar câteva motive pentru care zeci de mii de turiști aleg să vină, an de an, în satele și orașele din zona Transilvaniei. Cum tot mai

mulți străini, dar și români din alte zone, ne vizitează, și afacerile din zona turismului cresc. Chiar dacă nu ai mulți bani de investit sau dacă vrei să te dezvolți treptat, poți face treabă bună în turism! Fie că transformi o gospodărie veche în casă de oaspeți sau devii ghid și lucrezi cu grupuri de turiști străini, nu e greu să începi o afacere în acest domeniu. Dacă ești harnic, te porți bine cu toți cei cu care lucrezi, îți faci treaba serios și ai răbdare, ca să-ți se ducă vestea, o să vezi cum afacerea ta înflorește!

Mulți spun despre Transilvania că este „noua Toscana”, celebra regiune turistică din Italia, iar alții o compară, ca potențial de atragere a turiștilor, cu regiunea Provence din Franța sau Boemia din Cehia.

5 MOTIVE PENTRU CARE TURIȘTII VIN ÎN TRANSILVAȚIA

1 Peisajele naturale

Pentru că la noi nu s-au făcut agricultură și pășunat intensive, echilibrul natural este bine păstrat, avem pajiști cu flori, păduri, animale, râuri cu pești – ideale pentru odihnă și plimbări.

2 Monumentele de arhitectură

7 biserici fortificate incluse pe lista patrimoniului mondial UNESCO, alături de cetatea medievală a Sighișoarei, zeci de monumente și ansambluri de arhitectură rurală, care se află pe lista națională a monumentelor istorice, sunt doar câteva obiective care atrag tot mai mulți pasionați de turism cultural în zona noastră.

3 Atmosfera rurală

Viața sănătoasă de la țară, în ritmul naturii, liniștea și absența stresului, aerul curat și mâncarea sănătoasă, naturalețea și căldura oamenilor le dau, mai ales celor care locuiesc și muncesc în orașe aglomerate, șansa de a se odihni și a-și regăsi echilibrul și rădăcinile.

4 Tradițiile vii

Mulți dintre cei care se îndrăgostesc de aceste locuri spun că au senzația unei călătorii în timp și apreciază faptul că oamenii găsesc acasă, cu ingrediente din

gospodărie, meșteșugurile și ocupațiile tradiționale (oierit, cărămidărie, fierărie etc.) sunt încă practicate activ, iar comunitatea ține tradițiile și sărbătorile la fel ca odinioară.

5 Multiculturalismul

Istoria a adus împreună în aceste locuri oameni de naționalități și religii diferite, dar care, împreună, au făcut ca aici să fie „acasă”. Aceste influențe bogate și diverse sunt văzute de cei care vin la noi ca alcătuind un cadru unic, valoros și foarte plăcut.

CINE SUNT TURIȘTII CARE VIN ÎN SATELE DIN TRANSILVAȚIA

În Occident se discută mult despre situația satelor românești tradiționale încă de la sfârșitul anilor '80, când fostul președinte al țării, Nicolae Ceușescu, începea un proiect de sistematizare a acestora ce avea ca obiectiv distrugerea a mii de sate și comasarea lor în centre agro-industriale, oamenii urmând a fi mutați în blocuri. Asociația „Operation Villages Roumains”, constituită în Belgia în 1988, își propunea adoptarea tuturor celor 13.123 de sate românești, în încercarea de a le salva. „Operation Villages Roumains” a avut un mare impact, mulți oameni de cultură din vest, cunoscători ai importanței satelor autentice de la noi, protestând atunci, în încercarea de a împiedica acest lucru. Sașii nevoiți să-și

vândă sau să-și abandoneze gospodăriile ca să poată evada dintr-o Românie închisă și să plece în Germania au povestit și ei „dincolo” despre satele de aici. Inspirați de călătoriile Prințului Charles în Transilvania, mulți britanici au descoperit această zonă la sfârșitul anilor '90 și i-au făcut o promovare intensă odată întorși acasă. Dar și mulți români au început să fie interesați de satele din această zonă, tocmai datorită străinilor. Câți români auziseră de satul Viscri înainte ca Prințul Charles să-și cumpere o casă aici?

Turiștii care vin astăzi în zona noastră sunt, așadar, germani, britanici, francezi, spanioli, israelieni, americani etc. care au auzit, într-un fel sau altul, despre această zonă sau au prieteni care au vizitat-o și care le-au povestit despre ea.

Mulți sunt sași de-ai noștri, care locuiesc în alte țări, veniți cu familiile și prietenii în vacanță. Cei mai mulți au 40-65 de ani și sunt interesați de natura, istoria, tradițiile și meșteșugurile acestor locuri, înțeleg importanța conservării acestora și vor chiar să se implice, cum pot, în revitalizarea lor. Mai sunt tineri care, cu rucsacul în spate, iau la picior Europa și vor să călătorească ieftin în locuri atipice pentru turiștii occidentali, în care accentul nu se pune pe confort și distracție, ci pe autenticitate.

Poți întâlni americani sau asiatici ajunși aici pe urmele lui Dracula, dar care vor mai mult decât o fotografie la Bran sau la casa familiei Drăculeștilor din Sighișoara. Și, în fine, tot mai mulți români, care – după ce, odată cu intrarea noastră în Uniunea Europeană, au profitat de șansă și au călătorit liber în Europa, iar lumea întregă a devenit mai accesibilă – descoperă acum, cu încântare, România.

E IMPORTANT SĂ LUCREZI LEGAL

Sutele de mii de oameni care vin în Transilvania sunt interesați de lucruri dintre cele mai diferite, chiar neașteptate și, cu cât au o paletă mai mare de servicii turistice din care să poată alege, cu atât mai bine pentru toată lumea. Dar, pentru a putea să-ți pui în practică ideile, e nevoie să ai entitate juridică, să funcționezi legal. Asta înseamnă să-ți deschizi o firmă (SRL, PFA sau întreprindere individuală – ÎI). În felul acesta, turiștii au siguranța că vor beneficia într-adevăr de serviciile promise, te vor contacta direct, cu încredere, iar tu vei putea să le dai factură și chitanță și vei putea să lucrezi cu alte firme (agenții de turism, companii etc.), deci vei avea o activitate mai intensă, mai mare parte din an și, în consecință, venituri mai mari.

IDEI DE AFACERI ÎN TURISMUL LOCAL

Sunt nenumărate idei de afaceri în domeniul turismului care au fost dezvoltate cu succes de-a lungul anilor. Iată doar câteva idei despre ce ai putea face tu în domeniul turismului, lucruri de care chiar este nevoie în zona noastră: să deschizi sau să administrezi o casă de oaspeți sau o pensiune, să oferi plimbări pentru turiști cu căruța sau cu sania, să organizezi drumeții pe bicicletă, să devii ghid de turism local, național sau specializat și să însoțești turiștii la cules de plante medicinale sau trufe, la pescuit ori în expediții de observare a păsărilor sau, dacă te pricepi la fotografie, să organizezi photo trips, excursii în locuri din care poți face fotografii spectaculoase.

Pentru fiecare tip de afacere trebuie să ții cont de anumite aspecte, de la a opta pentru o anumită formă juridică (SRL, PFA sau ÎI) la a întocmi documentația necesară, în funcție de complexitatea activității. De exemplu, dacă vrei să fii ghid de turism, ai nevoie să-ți iei un atestat de ghid și să-ți deschizi o firmă, pentru a putea încasa bani de la turiști și a emite factură, dar, dacă vrei și să oferi turiștilor servicii de transport cu căruța, trebuie să știi că e nevoie să ai din partea lor o declarație semnată cum că se urcă în căruța pe proprie răspundere.

Atenție, nu orice idee frumoasă se poate transforma cu una-cu două într-o afacere profitabilă. Vezi de ce aspecte trebuie să ții cont în broșura „Cum să-ți dezvolti o mică afacere chiar la tine în localitate”, pe care a publicat-o tot echipa de la Fundația Mihai Eminescu. Citește-o ca să afli ce formă juridică ți s-ar potrivi (SRL, PFA sau ÎI) și ce pași trebuie să urmezi pentru a-ți înființa o firmă, ca să poți lucra legal în turism.

POTI SĂ DEVII GHID DE TURISM!

Te-ai născut și ai crescut în zonă, deci cine ar fi mai în măsură ca tine să știe toate frumusețile și atracțiile locului și să le arate cu pasiune și entuziasm celor veniți de pe alte meleaguri, români sau străini? Ca să devii ghid, ai nevoie de o cultură generală solidă – cu cât ai cunoștințe din mai multe domenii, cu atât mai bine. Să cunoști cel puțin o limbă străină (de preferat engleza)

o să te ajute să ai și clienți străini, nu doar români. Musai să ai telefon mobil și computer și să te descurci bine pe ele – ca să poți răspunde la e-mail-uri, să-ți faci cont pe Facebook, să cauți informații sau să faci rezervări online. Dincolo de asta, sunt aspecte care țin de personalitate și de felul tău de a fi: trebuie să fii sociabil, să poți interacționa ușor cu oameni diferiți, unii mai simpatici, alții mai dificili, să fii un bun organizator, serios, responsabil, disciplinat (nu uita, oamenii aceia vin de la mulți kilometri distanță și se bazează pe tine), rezistent la stres și oboseală, adaptabil, ca să te poți descurca în tot felul de situații neprevăzute și, firește, să ai disponibilitatea de a te deplasa, fiindcă vei fi mult timp pe drumuri. Un ghid de turism bun și apreciat în branșă și de către turiști este mai mult decât o persoană care te plimbă și-ți oferă informații despre locurile prin care treci. Acesta trebuie să fie pregătit să rezolve orice tip de situație neprevăzută, să fie un liant în grupul cu care călătorește și un mediator atunci când este nevoie. Să fie permanent o prezență plăcută și să „condimenteze” cu povești experiența călătoriei.

De la plimbări cu caii sau căruța la însoțirea turiștilor în locurile care-i interesează, sunt multe posibilități de a dezvolta o afacere proprie în turism.

DEFINIȚIE:

Ghidul de turism este, potrivit Federației Mondiale a Asociațiilor de ghizi de turism, o persoană care ghidează vizitatorii într-o limbă la alegerea acestora și interpretează patrimoniul cultural și natural al regiunii, o persoană care în mod normal posedă o calificare în domeniu, care de obicei este oferită de autorități specifice.

IATĂ CARE SUNT, PE SCURT, PAȘII DE URMAT CA SĂ DEVII GHID DE TURISM:

1 Trebuie să te înscrii și să faci un curs de calificare, acreditat de Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC). La finalul acestuia vei da un examen scris și oral, în baza căruia vei primi un certificat de calificare profesională. Acesta va atesta faptul că ești calificat să practici meseria de ghid de turism, dar doar la nivel local (oraș, regiune turistică, provincie turistică).

De reținut: Dacă vrei să fii ghid național (să poți lucra în toată țara), trebuie să faci, în plus, și un curs de ghid național de turism, la finalul căruia vei primi o diplomă de specializare.

2 Ai nevoie apoi de un atestat privind cunoașterea unei limbi străine (orice limbă străină, dar e de preferat una care știi că e folosită de majoritatea vizitatorilor, cum este engleza; pe de altă parte, dacă știi suedeză sau chineză, ai un atu față de ceilalți ghizi, pentru că ai putea avea acces exclusiv la această categorie de turiști). Dacă încă nu știi o limbă străină, trebuie să faci un curs în acest sens, preferabil în paralel cu cel de ghid, ca să câștigi timp. Atestatul trebuie să fie recunoscut la nivel european. O variantă sunt și testările de la Facultățile

de litere, în urma cărora ți se eliberează un certificat de performanță recunoscut de Consiliul Europei.

3 Cu cele două certificate și restul documentelor necesare (găsești lista acestora accesând adresa on-line turism.gov.ro/atestare-ghid), întocmești dosarul pentru obținerea atestatului și îl depui la Direcția de Autorizare și Monitorizare din Ministerul Turismului. În principiu, durează 2-4 săptămâni până primești atestatul, în funcție de cât sunt de aglomerate.

Pe lângă ghidul de turism local și cel național, în România este reglementată și activitatea de ghid de turism pentru anumite segmente ale serviciilor turistice:

- ghid montan, pentru drumeții și excursii în zona montană
- ghid pentru habitat natural, pentru prezentarea peisajului și a speciilor din zona respectivă, a florei, a faunei și ornitologiei
- ghid sportiv, pentru organizarea cursurilor de inițiere și perfecționare în practica diferitelor discipline sportive de către turiști pe timpul sejurului (schi, tenis, înot, călărie etc.)
- ghid de turism religios, pentru organizarea unor pelerinaje și prezentarea obiectivelor religioase
- ghid supraveghetor, pentru supravegherea copiilor în vârstă de până la 7 ani aflați

în stațiuni turistice

- ghid animator, pentru organizarea activităților de agrement, a programelor sau acțiunilor turistice pentru turiști pe perioada sejurului
- alte specializări, în funcție de cererea pieței turistice.

Pentru atestarea ca ghid de turism specializat, dosarul pe care-l vei depune la instituția de autorizare va trebui să cuprindă, suplimentar, pe lângă certificatul de absolvire a cursului de ghid de turism local, și un certificat de absolvire a cursului de specializare profesională (pentru specializarea în care vrei să obții atestare).

De reținut! Un ghid neatestat nu se poate înregistra juridic, așadar nu va putea oferi factură pentru serviciile sale, deci nu-și va putea desfășura activitatea în mod legal.

RESURSE ONLINE DE INFORMAȚIE

Legislație

Ministerul Turismului (documentație necesară emiterii atestatului și ecusonului de ghid de turism) – turism.gov.ro/web/atestat-si-ecuson-ghid-de-turism
Autoritatea Națională pentru Calificări – site.anc.edu.ro

Organizații sau firme care organizează cursuri de ghizi
Asociația Turistică Ghizii României – ghiziiromaniei.ro

Asociația Patronală a agențiilor de turism din România – anat.ro
Fundatia A.P.T. International – fundatiaapt.ro

Centre unde poți da teste (și face cursuri) pentru obținerea certificatului de cunoaștere a unei limbi străine

British Council România – britishcouncil.ro
Institutul francez din România – institutfrancais.ro
Institutul Goethe – goethe.de/ins/ro/ro
Centrul de limbi străine FIDES – fidescentre.ro
Cambridge Assessment English Language România – cambridgeenglish.org/ro/

Asociații de ghizi

Asociația Națională a Ghizilor din România – angr.ro
Asociația Turistică Ghizii României – ghiziiromaniei.ro

Site-uri pe care poți să te înscrii ca ghid de turism ca să primești comenzi

tourguides.viator.com
private-guides.com
tourhq.com
meetrip.com
guidesfinder.com
toursbylocals.com

ORGANIZATOR ȘI COORDONATOR DE DRUMEȚII PE BICICLETĂ

La începutul lui 2017, cunoscutul cotidian britanic The Guardian a inclus cicloturismul în Transilvania printre cele mai bune zece idei de vacanță de aventură din Europa. Peste 200 de kilometri de trasee de bicicletă și drumeție străbat Podișul Târnavelor și Valea Hârțibaciului, trec prin 26 de sate cu biserici fortificate și prin cetatea medievală Sighișoara, leagă patru monumente UNESCO de la Sighișoara, Viscri, Saschiz și Breite și traversează arii naturale protejate de importanță europeană și națională. Din ce în ce mai mulți români descoperă plăcerea vacanțelor pe bicicletă, o pasiune des întâlnită deja în rândul străinilor. Iar aceștia ne trec granița în număr tot mai mare în ultimii ani, cucerii de frumusețe și autenticitatea acestor meleaguri. Așadar, există toate premisele pentru

succesul unei afaceri în acest domeniu. Iar investiția necesară nu este de nesustținut. Cel mai important lucru de care ai nevoie este o bicicletă potrivită pentru astfel de trasee, cu ajutorul căreia să le parcurgi tu însuși înainte, ca să te familiarizezi cu ele. Este esențial să știi gradul de dificultate al fiecăruia, să vezi ce opțiuni de cazare și masă ai pe traseu (și să stabilești contacte cu fiecare, ca apoi să poți face rapid rezervări), să cunoști obiectivele turistice din zonă, povești și legende locale. Totodată, e important și să identifice toate punctele care pot furniza servicii medicale, în cazul în care va fi nevoie. Dacă poți, ar fi bine să mergi într-un tur organizat de cineva care face deja acest lucru de ceva timp, ca să-ți faci o idee despre ceea ce presupune organizarea unui astfel de tur și să vezi cu ce te-ai putea confrunta pe parcurs.

Pe lângă cazare, poți să le oferi turiștilor mese pregătite în gospodărie, demonstrații de gătit etc.

POȚI SĂ DESCHIZI SAU SĂ ADMINISTREZI O CASĂ DE OASPEȚI SAU O PENSIUNE

Nu e nevoie să investești foarte mult ca să începi o afacere în acest domeniu. Cel mai simplu lucru este să pui în valoare ceea ce ai deja – o casă tradițională moștenită de la bunici, o șură consolidată și închisă, foste grajduri, pe care nu le mai folosești, sau chiar casa în care locuiești și voi – și să oferi camere de închiriat. Este o afacere pe care o poți face împreună cu familia tot timpul anului sau doar vara.

Clasificare

Legea numește atât casele de oaspeți, cât și pensiunile, unități de cazare. Sunt însă câteva aspecte importante pe care ar trebui să le ai în vedere dacă iei în considerare acest tip de afacere. Esențiale sunt

următoarele:

- Toate unitățile de cazare trebuie să fie clasificate. Cea mai simplă variantă de clasificare este „camere de închiriat” cu minimum de margarete sau fără margarete. Această opțiune este disponibilă doar pentru unitățile care au mai puțin de 7 locuri de cazare. Nu necesită autorizare ISU. Deci orice casă tradițională cu mai puțin de 7 locuri de cazare, cu minimum o baie la două camere, poate fi clasificată.
- Pentru mai mult de 7 locuri de cazare unitatea de cazare trebuie încadrată ca pensiune turistică. Aici cerințele de clasificare sunt mai stricte. Cel mai greu de obținut este avizul ISU, care cere proiect de instalație electrică și măsuri de securitate dificil de obținut dacă vorbim despre

- o clădire deja construită. În plus, pensiunea trebuie administrată obligatoriu de un administrator, cu diplomă de administrator de pensiune.
- Unitățile de cazare trebuie să aibă obligatoriu contract cu o firmă de dezinsecție și un registru de intervenții periodice ale acestor firme.
- Unitățile de cazare trebuie să se declare la primărie și la ANAF, ca atare.

Cazare

Pornește de la amenajarea a cel mult 7 locuri de cazare, adică maximum 3 camere. Ideal e să amenajezi o baie pentru fiecare cameră, dar e acceptabil și să ai o baie la două camere. O baie pentru 3 camere nu este de acceptat. Și, evident, camerele trebuie să fie decmandate. De-aici, pune-te în locul celor pe care îi vei caza și încearcă să te

gândești la ce nevoi vor avea. Ia în calcul amenajarea unei mici bucătării pentru turiști, dotată cu frigider, filtru de cafea, fierbător pentru ceai, o plită electrică, veselă și câteva ustensile pentru turiștii care vor să-și pregătească singuri ceva de mâncare. Turiștii vor avea nevoie de o sală de mese sau un spațiu comun unde să mănânce sau să petreacă timp împreună. În camere este bine să ai paturi single, pe care le poți uni sau distanța, dar e nevoie și de un pat matrimonial, pentru cuplurile care solicită în mod specific acest lucru. Pe lângă paturile principale, este bine să ai în camere și o canapea sau un pat tradițional, pentru familiile care vor să doarmă și cu unul sau chiar doi copii. Pentru copiii mici, e bine să ai la îndemână un pățut pe care să-l poți monta la cerere și un scaun înalt pentru a-i așeza la masă.

Siguranță

Este esențial ca lucrările care țin de siguranță să fie făcute cu răspundere, mai ales instalațiile electrice, de încălzire și cele de apă. Dacă îți propui să îți casa deschisă și iarna trebuie să știi că e nevoie s-o încălzești chiar dacă nu ai turiști, ca să nu înghețe țevile de apă. Dacă vrei să închizi casa cât e iarnă, instalația de apă trebuie să fie prevăzută cu scurgere, pentru a putea fi goliată. Chiar dacă în timpul iernii nu închiriezi casa, primăvara și toamna e nevoie să faci focul pentru turiști, deci trebuie să fii pregătit cu sobe

funcționale și ușor de folosit în condiții de siguranță chiar și de către necunoscători. Hornurile trebuie verificate și curățate periodic de către un profesionist.

Renovări

Lucrările de renovare la casă, grajd, șură etc. trebuie făcute cu materiale tradiționale. Nu e grav dacă zidurile nu sunt perfect drepte, dacă grinzile sunt afumate sau podeaua nu e șlefuită. Pentru turiști e mai important să se simtă istoria și personalitatea casei, atmosfera caldă, umană.

E important ca în tot proiectul să ții cont de lucrurile pe care le-am enunțat la început și care răspund la o singură întrebare: de ce ar veni turistul la tine? Și, dacă din toate locurile din lume în care s-ar putea duce să-și petreacă timpul și să-și cheltuiască banii, alege zona noastră, cum putem să-i facem șederea la noi cât mai plăcută și mai frumoasă? Oamenii spun că vin la noi pentru liniște, pentru natură, tradiții, autenticitatea vieții rurale și gastronomia locală, pentru stilul de viață tihnit și alte lucruri pe care nu le pot găsi la ei acasă. Toate acestea ar trebui să se regăsească în modul în care îți primești și îți tratezi oaspeții, în care renovezi, restaurezi și decorezi casa, curtea și grădina.

Amenajare

Pentru amenajare, cel mai bine ar fi să apelezi la oameni care au făcut asta deja și au succes. Mobilă de serie există peste tot, televizor și internet există peste tot, gresie și faianță există peste tot, vopsea lavabilă, beton, inox, metal, covoare persane, mileuri și bibelouri de porțelan, toate acestea există și la noi la oraș, și în străinătate. Încearcă să le eviți și să folosești obiecte de decor locale, autentice tradiționale. Oamenii care aleg turismul rural în Transilvania vor să intre în atmosfera locului, deci apreciază exact ceea ce ție, poate, ți se pare banal. Amenajează camerele de închiriat după tipul zonei, adu lucruri pe care, chiar dacă nu le mai fabrică nimeni acum, le găsești prin casele bătrânilor, ale bunicilor. Încearcă să recuperezi mobila pictată veche și să o restaurezi cu ajutorul cuiva care se pricepe sau să faci mobilă în același stil la un tâmplar din zonă. Pune preșuri și covoare țesute la război, perdele tradiționale cusute de mână, adu fețe de masă și prosoape de bucătărie brodate, așază pe pat pățuri de lână și fețe de pernă cu broderii, alege scaune din lemn. Decorează camerele cu obiecte vechi: unelte de meșteșugari, unelte agricole sau din gospodărie (fier de călcat, suveică, fus, lampă veche). Coșurile de gunoi e bine să fie împletite din nuiiele, iar cuierul la baie pot fi din lemn sau simple cârlige de fier. Evită becurile cu lumină albastră și alege unele cu lumină caldă.

TARIFE

Prețul serviciilor turistice se stabilește în funcție de cerere și de prețurile practicate de alte afaceri similare din zonă.

Dar în Transilvania, la o pensiune plăcută, prețul poate începe de la 20 de euro de persoană pe noapte, fără mic dejun, și poate ajunge până la 40 de euro de persoană pe noapte.

Pentru o casă de oaspeți cu 3 camere și 6 locuri de cazare, putem face o simulare de calcul ca să vedem ce câștiguri am putea avea. Dacă este deschisă de la 1 martie până la 1 noiembrie, adică 10 luni, avem 40 de weekenduri.

Dacă ar fi ocupată complet 2 nopți într-un weekend, cu 20 de euro/pers./noapte, încasările pe weekend ar fi: 2 nopți x 6 persoane x 20 euro/persoană = 240 de euro/weekend.

Dacă în fiecare lună casa ar fi complet ocupată doar 4 nopți, încasările ar fi: 4 nopți x 6 persoane x 20 euro/persoană = 480 de euro/lună.

Dacă ai grijă să-ți deduci toate cheltuielile – utilități, transport, lucrări de construcții și mentenanță etc. – îți poți minimiza impozitul într-atât încât să plătești doar asigurările obligatorii la PFA sau doar 3% din încasări la SRL.

SERVICII

Când ai o pensiune sau o casă de oaspeți, le poți oferi turiștilor multe alte servicii adiționale. De exemplu, pe lângă cazare, poți adăuga mese cu produse din gospodărie, ceea ce ți-ar dubla veniturile lunare. Dacă le place zacusca pe care le-ai servit-o la micul dejun, poți să le-o și vinzi (zacusca sau alte produse din gospodărie). Dacă deschizi de sărbătorile mari – 1 mai, Paște, Crăciun, Revelion etc. –, poți obține venituri mai mari. La o casă de oaspeți cu 3 camere, membrii unei familii se pot descurca ușor, fără să apeleze la angajați, dacă nu au alte activități care să le ocupe tot timpul. E important ca, pe lângă serviciile de cazare și masă, să colaborezi cu alți săteni pentru a propune și alte servicii pentru turiști: plimbări și excursii de toate felurile (cu căruța sau bicicleta, la stână ori o potcovărie), alte activități interesante din sat (poți chema câțiva artiști – dansatori, muzicanți – pentru un scurt program de 30 de minute, dacă turiștii se arată interesați, sau copii care să cânte câteva cântece tradiționale ori colinde). Poți să le propui un curs de gătit (cooking class), în care cineva din familie să-i învețe să prepare ceva simplu, specific – plăcintă, tocană de ciuperci, bulz. Astfel, le creezi o experiență plăcută, care îi va convinge să se întoarcă la tine în alți ani, să te recomande prietenilor și cunoscuților sau să scrie bine despre tine pe site-urile de recomandări.

lață o scurtă trecere în revistă a celor mai importante aspecte de care trebuie să ții cont și a lucrurilor de care ai nevoie ca să-ți deschizi o astfel de afacere:

- obținerea clasificării de la Ministerul Turismului
- autorizație de la primărie
- plan de incendiu, extincatoare
- avize ISU, DSV (dacă e cazul; ai nevoie de bucătărie autorizată de DSV dacă vrei să servești și alte mese în afară de mic dejun, în mod legal)
- certificat de producător pentru alimente
- igienă perfectă în unitate și efectuarea unor cursuri periodice de igienă (găsești on-line mai multe opțiuni)
- dezinsecție și deratizare periodică cu firmă specializată
- curățarea hornurilor (apelează la firma care se ocupă cu asta)
- aspectele legate de protecția muncii dacă ai angajați (există firme și în acest domeniu)
- află exact ce taxe și impozite trebuie să plătești
- fii atent la orice poate pune probleme de siguranță turistului – cuie, tablă, fire electrice, fântână fără capac, gropi, cioburi, gunoaie toxice
- casă de marcat – ai nevoie pentru încasări – sau dispozitive mobile de plată cu cardul (bonurile emise de acestea pot fi însoțite de factură fiscală fără bon de casă)

RESURSE ONLINE DE INFORMAȚIE

Site-uri de promovare (mai multe detalii despre acest subiect în broșura „Cum să-ți dezvolti o mică afacere chiar la tine în localitate”)

www.experiencetransylvania.ro
www.tripadvisor.com
www.booking.com
www.airbnb.com

Aceste site-uri percep comisioane între 5 și 20% din rezervări.

Organizații/firme care organizează cursuri de calificare ca administrator de pensiune sau alte cursuri necesare

(ex. cursuri de igienă) Centrul pentru formare profesională și dezvoltare regională – cfpdr.eu Fundația A.P.T. International – fundatiaapt.ro

Star Sys Pro Sibiu –

pro-cursuri.ro

Andrea Rost este, de 14 ani, ghid de turism. Și-a deschis un PFA și colaborează cu mai multe agenții de turism, precum și cu Fundația Mihai Eminescu Trust, reușind să-și construiască propria afacere făcând ceea ce îi place cel mai mult: să fie aproape de oameni.

POVESTE DE SUCCES

„Turismul s-a dezvoltat mult în ultimii ani și e mare nevoie de ghizi. De lucru e mai ales în perioada aprilie – noiembrie. Cei mai mulți ghizi combină mai multe activități. Unii sunt angajați și la o biserică fortificată, alții sunt profesori la școală și se ocupă de turiști în weekend și în vacanțe, iar alții fac turism împreună cu familia și deschid o pensiune, iar turiștilor lor le oferă și excursii cu ghid. Și eu fac două lucruri – mă ocup de rezervările pentru casele de oaspeți de pe experientetransylvania.ro și lucrez pentru cei care se cazează aici și solicită un ghid local.

Am și grupuri în Sighișoara, unde acum sunt doar 4 ghizi profesioniști de limba germană. M-am specializat în prezentarea satelor săsești și în tururi în natură. Lucrez și cu agenții din București care au turiști interesați să vină să afle mai multe exact despre domeniile astea. Nu-s neapărat grupuri mari. Să știți că în cele mai multe cazuri, clienții sunt 2-3 familii care închiriază împreună o casă într-un sat de aici (la Biertan, la Richiș, la Mălâncrav) și vor excursii de câte o zi în împrejurimi. Uneori, vor doar un însoțitor, cineva care să-i conducă de la Viscri la Meșendorf pe jos, de exemplu, și cu care să

poată avea o conversație simplă pe drum. Și asta este marea problemă: cunoașterea limbii engleze. Noi avem mulți turiști vorbitori de engleză și ar fi de mare ajutor! Cu turiștii care vorbesc germană – nemți, austrieci, elvețieni – e mai ușor. Cât despre cursuri de ghizi, sunt destule cursuri de formare la Brașov, Sibiu, Cluj... Deci, eu încurajez pe cei care simt că le place să facă asta să-și deschidă o firmă, PFA sau SRL, ca să poată colabora cu firmele sau direct cu turiștii. E o profesie foarte frumoasă, din care poți trăi civilizată, și prin care poți cunoaște oameni din toată lumea.”

Toate drepturile rezervate. Nici o parte din această broșură nu poate fi reprodusă fără acordul nostru scris. Informațiile cuprinse în broșură au caracter informativ și nu au caracter obligatoriu. Ele sunt valabile la momentul intrării în tipar, respectiv 9 martie 2018. După această dată pot surveni modificări, de aceea, informațiile trebuie verificate înainte de a fi utilizate. Aceste informații nu substituie sfatul unui jurist sau al altui specialist, nu trebuie considerate sfaturi juridice, legale sau profesionale și trebuie folosite numai pe propria răspundere. Broșură editată de Mihai Eminescu Trust, Strada Cojocariilor nr. 10, Sighișoara, cod postal 545400, Județul Mureș; tel.: +4 0265 506 024; e-mail: contact@mihaieminescutrust.ro